SANCTISS. DOMINI NOSTRI

CLEMENTIS XI.

PONT. MAX.

HABITA

IN FESTO SS. APOSTOLORUM

PETRI, ET PAULI

INTER MISSARUM SOLEMNIA

In Sacrosancta Basilica Vaticana,

ANNO DOMINI M.DCC.XVII.

FLORENTIÆ. MDCCXVII.

Typis Regiæ Celsitudinis Apud Jo: Cajetanum Tartini
& Sanctem Franchi. *Superiorum permissu.*

tiæ ſuæ con-
ſortium Princi- ſerm 3. in anniverſ. die aſſumptionis ſuæ cir. med.
pi Apoſtolorum
contulit divina
dignatio, cùm
primùm ille in-
terroganti Do-
mino Diſcipu-
los ſuos, quem ipſi Eum eſſe dicerent, fideli confeſſione reſpondit: *Tu*[B] *es Chriſtus Filjus Dei vivi*: ut ſatìs mirari non poſſimus ſoli Petro pro ejuſmodi juſtiſſimâ, ac prorſus debitâ, imò & ab aliis editâ confeſſione, ampliſſimum illud, ac ſingulare præmium, quod Nobis Evangelica lectio reſeravit, tributum fuiſſe. Nonne enim etiam Nathanael verè Iſraelita,[C] & in quo dolus non erat, priuſquam ipſemet Petrus, vel aljus quiſquam Chriſtum Dei Filjum pronunciaſſet, palàm, & apertè ei dixerat: *Rabbi, tu*[D] *es Filjus Dei?* Nonne pariter, cùm aſcendiſſet Jeſus in naviculam, omnes qui in illâ erant, adoraverunt[E] eum, dicentes: *Verè Filjus Dei es?* Nonne & Martha dicenti Domino

B Matth. cap. 16. v. 16.

C Joan. cap. 1. v. 47.

D Joan. ibid. v 49.

E Matth. cap. 14. v. 33.

 ad

ad eam: *Omnis*, [F] *qui vivit, & credit in me, non morietur in æternum: credis hoc?* Confestim respondit: *Utique*, [G] *Domine, ego credidi, quia tu es Christus Filjus Dei vivi, qui in hunc Mundum venisti?* Nonne demum etiam Centurio, ubi vidit Christum in Cruce expirantem, liberâ voce clamavit: *Verè* [H] *Filjus Dei erat iste?* Quare igitur Nathanael, tametsi primus omnium Christi divinitatem promulgasset, adeôque, ut Augustinus advertit, [I] primus similiter inter Apostolos recensendus videretur, non solùm primus non fuit, sed nec medius, nec postremus duodenario illorum numero adscriptus invenitur? Quare itidem, qui in naviculâ erant, licèt Christum adoraverint, illumque Dei Filjum confessi fuerint, beati à Domino minimè dicti sunt? Quare demum nec Marthæ fides laudari meruit, nec Centurionis confessio celebrari? Solusque Petrus Christum Dei Filjum enuncians, æternæ Veritatis testimonio beatus prædicatur, felix ædificandæ [K] Ecclesiæ fundamentum in novi nominis nuncupatione constituitur, cœlestis Regni Claviger declaratur, ligandorumque, [L] ac solvendorum arbi-

F *Joan. cap. 11. v. 26.*

G *Ibid. v. 27.*

H *Matth. cap. 27 v. 54.*

I *Ex S. Augustino in Joannis Evangel. cap. 1. Tract. 7. num. 17.*

K *Ex S. Hilar. cap. 16. in Matth.*

L *S. Leo serm. 2. in anniver. die assumptio. suæ circ. med.*

Scrutemur, Venerabiles Fratres, Dilecti Filii, ſcrutemur ſingillatim rationes, ut myſterium agnoſcamus. Dixit Chriſtum Nathanael Dei Filjum: at ſimul etiam dixit Regem Iſrael: *Rabbi, Tu ex Filjus Dei:* [M] *Tu es Rex Iſrael.* Humanum aliquid ſapere poterat Fides illa, quæ Dei Filjum agnoſcebat eum, quem Regem credebat. Agnovit Martha Chriſti divinitatem; ſed tunc agnovit, cùm ab eo Lazarum fratrem ſuum ad vitam revocandum poſtulabat. Adoraverunt Chriſtum, qui in naviculâ erant, eumque confeſſi ſunt Filjum Dei; ſed hanc ab eis confeſſionem naufragii timor extorſit. Hoc ipſum confeſſus eſt Centurio; ſed, ut in Evangelio legimus: *viſo* [N] *terræmotu.* Solus Petrus terrena ſpernens, cœleſtia reſpiciens, nullâ caducæ felicitatis cupidine illectus, nullâ cujuſvis diſcriminis formidine territus, ſublimi illâ confeſſione, quam nec caro, nec ſanguis ei revelavit, ſed divinus Pater, qui in Cœlis eſt, [O] Apoſtolico cordi inſpiravit, diverſa opinantibus aliis, Chriſtum Dei

M *Joan. cap. 1. v. 49.*

N *Matth. cap. 27. v. 55.*

O *Ex S. Leone d ſerm. 2. in anniverſ die aſſumptionis ſuæ.*

vivi

vivi Filjum promulgavit, & credidit. Mirari itaque desinamus, si solus itidem Petrus insigne illud, ac præclarum suæ confessionis præmium meruit, quod illi Dominus largitus fuit, cum dixit: *Beatus es Simon* [P] *Bariona, quia caro, & sanguis non revelavit Tibi, sed Pater meus, qui in Cœlis est. Et ego dico Tibi, quia Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam: Et portæ inferi non prævalebunt adversùs eam. Et tibi dabo claves Regni Cœlorum. Et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in Cœlis; & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in Cœlis.* Meruit hæc, Dilectissimi, meruit hæc Petri Fides, sancta Fides, magnanima Fides, heroica Fides; quippe quæ omnia [Q] humanarum opinionum incerta trascendens, firmitatem petræ, quæ nullis impulsionibus quateretur, accepit. At ubinam hodie intrepidam hanc, & verè Apostolicam Fidem invenire poterimus? Procul, [R] & de ultimis finibus pretium ejus. Heu quàm degenerem adulta nunc, aut veriùs annosa jam Fides ab eâ exhibet indolem, quam tenera adhuc, & lactens, in suâ spirabat infantia! Quàm discolor

ab

[P] *Matth. cap. 16. v. 17. 18. & 19.*

[Q] *Ex S. Leone ubi supra.*

[R] *Proverb. capit. 31. v. 10*

ea fortiter aſſerenda invicti Chriſti Pugiles mollia omnia calcabant, aſpera omnia tolerabant! Quàm alieni ſunt hodie trepidi Fidelium greſſus ab eorum celeri curſu qui magiſterio [S] Apoſtolicæ illius Vocis imbuti: *Tu es Chriſtus Filius Dei vivi*: ibant [T] gaudentes à conſpectu Concilii, quoniam digni habiti fuerant pro Nomine JESU contumeliam pati! Obſcuratum eſt [V] aurum: mutatus eſt color optimus. Sed finem jam dolendi faciamus; atque uberem ſemper, & in nos ipſos perennem divinorum munerum largitatem agnoſcentes, humiles potius agamus gratias Patri Miſericordiarum, [X] & Deo totius conſolationis, qui etiam in diebus noſtris primævæ Fidei inſtaurat exempla, donatque Nobis, ut coram intueri poſſimus fortem, ac conſtantem veræ Fidei Defenſorem, qui carnem, & ſanguinem æterni Patris illuſtrationibus obluctantem vincere novit, & quidquid mundus aut ad dignitatem auguſtius, aut ad claritatem ſplendidius largiri poteſt, excelſo, ac verè Regio animi robore contempſit, ut illibatam ſerva-

S *Ex S. Leone ubi ſupra.*

T *Act. cap. 5. v. 41.*

V *Thren. cap 4. v. 1.*

X *Ex 2. Corinth. cap. 1. n. 3.*

varet ſtrenuam illam, invictamque Fidem, quam Chriſtus in Petro tot præconiis extulit, tot beneficiis cumulavit. Caveamus tamen, Dilectiſſimi, nè hoc ipſum divinæ bonitatis donum, quod tantam huic noſtræ ætati lucem affert, nec ullâ unquam ſeræ poſteritatis oblivione delebitur, deſidiam noſtram aliquando redarguat, ubi ſcilicet tam illuſtri exemplo provocati, in ſacroſanctæ Religionis officiis torpentes inveniremur, fulgidamque eximiæ virtutis imaginem oculis noſtris objectam inerti ſuſpiceremus obtutu. Omni propterea animi fervore ſtudeamus Petri Fidem, Regiam Fidem, impavidam Fidem, quam dignâ commendatione proſequimur, ſedulâ imitatione complecti, præclarum illud monitum Beati Gregorii aſſiduè reputantes, & ob oculos habentes: Ille verè [Y] credit, qui exercet operando quod credit.

[Y] S. Gregor. homil. 26 in Evangel. poſt med.

